

EUROPA-PARLAMENTET

SPECIALUDGAVE

**DET EUROPÆISKE RÅD
den 4. og 5. november 2004
Bruxelles**

**TALE AF FORMANDEN JOSEP BORRELL FONTELLES
FORMANDSKABETS KONKLUSIONER**

03/S-2004

Generaldirektoratet for Parlamentets Ledelse

DA

DA

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

TALE
EUROPA-PARLAMENTETS FORMAND, JOSEP BORRELL FONTELLES
DET EUROPÆISK RÅD

4. november 2004
Bruxelles

Mine damer og herrer, medlemmer af Det Europæiske Råd

Det er en stor ære for mig for første gang at tale i denne forsamling som formand for Europa-Parlamentet.

Sidste uges begivenheder i Strasbourg har utvivlsomt givet anledning til bekymring og måske også mishag hos nogle af Dem. Som De ved, blev Parlamentet ikke sat i en situation, hvor det skulle afgive udtalelse gennem en afstemning, men jeg vil gerne give Dem min fortolkning af det, der skete, som jeg også har haft lejlighed til at berøre i samtaler med nogle af Dem i Rom.

Først skal jeg udtrykke min overbevisning om, at det, der skete, styrker demokratiet i EU, styrker vore institutioner, fremmer borgernes interesse for den europæiske politiske debat og gør respekten for deres grundlæggende rettigheder mere reel.

For det andet har jeg på intet tidspunkt ment, at der var tale om en institutionel krise eller en styrkeprøve mellem institutionerne. Det, der skete, er et led i den normale demokratiske debat. Der er tale om en reel politisk debat, som har vakt stor interesse i offentligheden. Der klages med rette over borgernes lave valgdeltagelse i valget til Europa-Parlamentet. Det frygtedes, at de kommende folkeafstemninger om udkastet til forfatningstraktat ikke vil mobilisere vore medborgeres interesse i tilstrækkeligt omfang. Det er kun glædeligt, at Europa-Parlamentet, som har fået flere beføjelser, udøver dem på en ansvarlig måde.

De gældende traktater, og i endnu højere grad den kommende forfatning, giver som bekendt Europa-Parlamentet kompetence til at indsætte den samlede Kommission. Jeg mener ikke, at balancen mellem institutionerne er brudt eller ændret. Høringerne af de indstillede kommissærer i vore parlamentsudvalg har givet os mulighed for at bedømme deres personlige kompetence og de politikker, som de ville følge.

For det tredje har debatten, om end ikke udelukkende, sat fokus på meget følsomme samfundsspørgsmål, som f.eks. det vigtige spørgsmål om asyl og indvandring, kvindernes rolle i familien og i arbejdslivet, ikke-diskrimination af mennesker på grund af seksuel orientering og forholdet mellem etik og politik. Europa-Parlamentet har aldrig forskelsbehandlet nogen på grund af deres tro.

I et Europa, der netop har vedtaget et charter for grundlæggende rettigheder, er det normalt, at disse spørgsmål diskuteres.

Hvad man end mener, har debatten vist, at EU, udover den økonomiske dimension, også bygger på grundlæggende fælles værdier. Jeg tror fuldt og fast på, at Parlamentet har bidraget til at styrke de værdier, som Europa bygger på.

Men der er også andet, som ligger Parlamentet på sinde. Det ønsker en uafhængig Kommission, der er sammensat af kommissærer, som er kompetente inden for de områder, de skal bestride.

Jeg er kort sagt overbevist om, at EU har brug for både et troværdigt Parlament og en stærk Kommission. Ingen af disse to institutionerne vil blive styrket ved, at den anden svækkes. Kommissionsformand Barroso, som Parlamentet i juli gav et bredt tillidsvotum, traf den kloge og rigtige beslutning ikke at forelægge et forslag om sammensætningen af sin Kommission.

Parlamentet har blot udøvet de beføjelser, som traktaterne tillægger det. Det er ikke muligt at give en folkevalgt institution beføjelser på betingelse af, at den ikke udøver dem.

Jeg håber, at der meget hurtigt vil blive foreslået politiske løsninger, som giver Parlamentet mulighed for at give en ny Kommission sit tillidsvotum. Der er allerede taget vigtige skridt i den retning, og jeg er overbevist om, at der vil blive taget yderligere skridt under dette Europæiske Råd, således at Barroso kan fremsætte et nyt forslag, der kan opfylde dette mål. Europa-Parlamentet er parat til at gøre sit, for at afstemningen om indsættelse af den nye Kommission kan finde sted under den kommende mødeperiode.

***

Jeg vil endvidere fremhæve den prisværdige indsats, som det nederlandske formandskab har gjort for at styrke **kommunikationen med borgerne**. Jeg deltog selv den 5. oktober i Amsterdam i en meget interessant uformel rådssamling for ministre med ansvar for Europaspørgsmål om dette emne. Parlamentet skal i december stemme om sin udtalelse om forfatningstraktaten, og vi vil på den baggrund gennemføre så decentraliserede informationsaktiviteter som muligt.

***

Mine damer og herrer, medlemmer af Det Europæiske Råd, EU-konventets arbejde indledtes med en lyttefase, som har givet os mulighed for at få kendskab til, hvad borgerne forventer af EU. Det drejer sig især om tre ting. Beskæftigelse, sikkerhed, og Europas deltagelse i internationale spørgsmål.

Og det er netop beskæftigelse og sikkerhed, som er de vigtigste emner på dagsorden i dag.

Hvad angår vækst og beskæftigelse har vi nu fået Wim Koks rapport om **Lissabon-strategien**.

Det første, vi skal gøre med hensyn til Lissabon-strategien, er at holde op med at kalde den sådan. Ingen ved, hvad der tales om. Jeg foreslår at tale om "strategien for konkurrenceevne, social samhørighed og miljø".

Ved Det Europæiske Råds kommende forårsmøde er der gået fem år, siden EU besluttede at sætte sig som mål - jeg citerer - at blive "den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed". Denne sætning er blevet gentaget så tit, at den begynder at få en rituel klang.

Men det er absolut nødvendigt at fortsætte denne proces, hvis vi vil nå den høje beskæftigelsesrate, der - som det understreges dramatisk i Koks rapport - er en forudsætning for i et aldrende Europa at kunne finansiere den solidaritetspolitik, der udgør selve kernen i den europæiske sociale model.

I Lissabon satte vi os som mål, at 70% af den aktive befolkning skulle være i beskæftigelse. I dag ligger tallet på 63% mod 71% i USA.

Udgifter til forskning og udvikling. Det Europæiske Råd i Barcelona havde fastsat et mål på 3% af BNP. I dag er Europa stagneret ved 1,9% af BNP mod 2,8% i USA og 3,1% i Japan.

Men det må ikke glemmes, at disse mål er fastsat i en periode med økonomisk velstand. I dag må det under mere vanskelige økonomiske konjunkturer konstateres, at de langt fra er nået. De vil heller ikke, selv ved en alvorlig styrkelse af indsatsen, kunne nås i 2010.

Og er mål blevet åbenbart uopnåelige, skal man have mod til at ændre dem uden derfor at miste håbet om at nå dem inden for en realistisk frist.

Det er rigtigt, at kampen for den europæiske økonomis konkurrenceevne først og fremmest skal kæmpes i hver enkelt medlemsstat. Det ved Kommissionen og Rådet meget vel. Men EU kan og bør bidrage til denne proces, ellers er der ingen grund til at diskutere den her.

Det er absolut nødvendigt at sikre hurtig gennemførelse af direktiverne i de nationale lovgivninger. Som bekendt er kun 7 ud af 40 direktiver vedrørende Lissabon-strategien gennemført i medlemsstaterne. Og den gennemsnitlige gennemførelsesrate for samtlige EU direktiver overstiger ikke 60%!

For at sikre en vellykket gennemførelse af en "strategi for konkurrenceevne, social samhørighed og miljø" bør vore tre institutioner planlægge arbejdet med en præcis tidsplan, bedre definerede mål og konsekvent overholdelse af den aftale om bedre lovgivning, som de undertegnede i december 2003.

Endvidere bør de drøftelser, som vi skal føre om reformen af stabilitetspagten og om den fremtidige finansiering af EU, også have til formål at fremme vækst, flere og bedre job, forskning, teknologi og innovation i Europa.

Europa-Parlamentet har med dette formål indført en koordinationsmekanisme for alle de udvalg, der beskæftiger sig med disse spørgsmål, og det har nedsat et midlertidigt udvalg om den fremtidige finansiering af EU, som jeg er formand for.

Vi bør ligeledes, som den polske og den danske statsminister så rigtigt sagde i formiddags, øge de midler, der afsættes til forskning, for at mobilisere de videnskabelige ressourcer i de 25 medlemsstater og for at motivere unge videnskabsfolk, så de ikke vælger at udnytte deres viden uden for vore grænser og dermed øge vort teknologiske underskud.

***

Borgerne i Europa forventer ligeledes, at EU garanterer deres sikkerhed. Europa-Parlamentet ønsker, at visse bestemmelser i forfatningstraktaten gennemføres allerede nu på grundlag af de eksisterende traktater. Det gælder et fælles asylsystem og en ensartet status for flygtninge, hvis sager er under behandling.

Vi mener heller ikke, at overførslen af foranstaltninger på områderne indvandring (traktatens artikel 67) og bekæmpelse af terrorismen og den internationale kriminalitet til området for den fælles beslutningstagning kan vente, indtil forfatningen træder i kraft.

Europa-Parlamentet lægger stor vægt på, at beslutninger på dette område træffes ved fælles beslutningstagning mellem lovgivningsmyndighedens to grene. Jeg opfordrer Dem derfor indtrængende til at tilslutte Dem det nederlandske formandskabs forslag, der ud fra demokratiske hensyn opfordrer Rådet til at vedtage at gå over til kvalificeret flertal på områderne asyl, indvandring og grænsekontrol.

Det er et af de vigtigste elementer i traktaten. Og hvis Rådet modsætter sig det i dag, hvordan skal vi så kunne forklare borgerne, at det er så vigtigt at ratificere denne traktat?

Truslen fra den internationale terrorisme er det første problem, som berører borgernes sameksistens og sikkerhed i Europa. Europa-Parlamentet minder om, at det er påtrængende nødvendigt at vedtage en række foranstaltninger, herunder forbedring af samarbejdet og udvekslingen af oplysninger mellem politimyndighederne, navnlig ved at Europol omdannes til et europæisk agentur, at EU forhandler om reelle internationale aftaler om politisamarbejde, og at der oprettes af et europæisk kontor for bistand til ofre for terrorisme.

Europa-Parlamentet er stærk tilhænger af, at der indføres en reel europæisk politisk asylstatus, som styrker beskyttelsen af flygtningene, sikrer, at de fuldt ud kan udøve deres rettigheder, og forbyder enhver kollektiv udvisning.

***

Mine damer og herrer, medlemmer af Det Europæiske Råd.

Europa-Parlamentet kan ligeledes være med til at bane vejen for den vanskelige afgørelse, De skal træffe om **Tyrkiet i december**. Det kan være en nyttig partner, fordi Parlamentet som sidste led i denne proces skal vedtage en samstemmende udtalelse. Løsladelsen af Leyla Zana i April skyldtes delvis, at vi nægtede at acceptere, at en modtager af Parlamentets Sakharov-pris blev glemt.

Det er vanskeligt at forudsige indholdet af den udtalelse om Tyrkiet, som Europa-Parlamentet skal stemme om den 2. december. Men en ligefrem og åben debat er bedre end en debat, der bygger på halve sandheder og fordomme. Jeg rejser under alle omstændigheder til Tyrkiet dagen efter afstemningen i Europa-Parlamentet for at forklare Parlamentets holdning for de tyrkiske myndigheder og den tyrkiske offentlighed.

***

Trods de vigtige emner, De har på dagsordenen i dag, kan jeg ikke undlade at komme ind på spørgsmålet om **statutten for Europa-Parlamentets medlemmer**.

I januar 2004 opnåede Rådet ikke det kvalificerede flertal, der var nødvendigt for at vedtage den kompromistekst, som flere på hinanden følgende formandskaber havde været med til at forhandle på plads.

Derfor tog jeg straks efter at være valgt som formand for Europa-Parlamentet kontakt med flere af Rådets medlemmer, bl.a. med Dem, hr. formand.

Europa-Parlamentet er stadig fuldstændig overbevist om, at der skal indføres en fælles statut for EP-medlemmerne, og at udvidelsen til 25 medlemsstater har gjort dette til en uomgængelig nødvendighed.

Jeg har sagt til Dem, hr. formand, at Europa-Parlamentet er parat til endnu engang af udvise fleksibilitet for at nå frem til en aftale. De må dog forstå, at Parlamentet ikke kan forelægge et nyt formelt forslag uden at være sikker på, at det vil blive accepteret af Rådet. Derfor mener jeg, at det er nødvendigt at holde et uformelt samråd om dette spørgsmål enten inden afslutningen af dette formandskab eller i begyndelsen af det efterfølgende. Senere vil det være for sent.

Det Europæiske Råd bør fortælle os, om det er enigt i, at der skal vedtages en fælles statut for EP-medlemmerne, således som det er fastsat i traktaten. Jeg tillader mig at gentage, at det er et spørgsmål af yderst hastende karakter. Hvis det er enigt heri, er jeg sikker på, at vi kan komme frem til en aftale. Hvis ikke, må Europa-Parlamentet have det at vide.

Afslutningsvis, skal jeg sige, hr. formand, **at Europa-Parlamentet agter at skabe en levende politisk debat i Europa** om alle de vigtige valg, der skal træffes om vor fremtid. Vi vil alle gå styrkede ud af denne debat, og vi vover at håbe, at det også gælder offentligheden. Det er en forudsætning for, at forfatningen, som er af vital betydning for vor fremtid, skal blive en succes.

Lad os skabe den sammen.
